

[Frede Nielsen.]

det hædt mangfoldige Gange, at adskillige af Deltagerne er kommet hen til mig og har beklaget, at de i et Øjebliks Ubetænk-somhed underskrev. Jeg kunde nævne Masser af Tilfælde — og det kan mine Kolleger fra Sønderjylland ogsaa — paa, at Folk i Sommerens første Maaneder underskrev og først bagefter blev klar over, at det ikke, som de troede, drejede sig om en almindelig Hjelpeaktion, men om noget, som havde stor politisk Rækkevidde. Jeg finder, det er uansvarligt at behandle en saa vigtig Sag paa en saadan Maade.

Jeg finder den samme Linie fortsat i den Gallupundersøgelse, som har været iværksat, og som formentlig Sydslesvig-Udvalget staaar bagved. Det er efter mit Skøn den samme utilfredsstillende Maade at gribe Sagen an paa. Der er stillet to Spørgsmaal. Efter mit Skøn savnes det afgørende Spørgsmaal, et Overgangsspørgsmaal: om man ønsker fremsat dansk Krav om Sydslesvigs Udriivelse af tysk Overhøjhed. Det er nemlig her, det springende Punkt er. Det er Spørgsmaalet om en eller anden Form for Magtindgreb mod Tyskland paa et Grundlag, hvis Holdbarhed med Rette kan betvivles. Det var netop bl. a. det, der blev understreget saa stærkt under Finanslovdebatten: Hvordan stiller de sydslesvigske Bønder sig i hele denne Sag? Hvordan stiller Arbejderne sig? Vi ved med Bestemthed, at hele det kommunistiske Parti følger Parolen om at vende sig imod enhver Form for Separatisme. Vi ved, det ligger noget anderledes, ligger betydeligt anderledes for Socialdemokraterne, men heller ikke her er der Tale om 100 pCt. for Fjernelse af tysk Overhøjhed. Vi ved, hvordan Friserne motiverer deres Stilling til hele dette Spørgsmaal.

Man understregede ogsaa under Finanslovdebatten, med hvilken Varsomhed man burde gaa frem, naar Talen er om at vurdere den Styrke, der f. Eks. finder sit Udtryk i Tilslutningen til de danske Skoler. Der er, naar man tager Sydslesvig-Området ned til Slien—Dannevirke, vel ca. 250 000 Indbyggere, antagelig noget mere. Der er i Øjeblikket, saa vidt jeg erindrer, anmeldt 5 000 Børn til de danske Skoler — der bliver maaske 6 000. Det svarer til ca. 50 000—60 000 Indbyggere, det vil sige en Femtedel eller en Fjerdedel af Befolkningen dernede. Lad os sige, at det stadig gaar stærkt fremad med Tilmeldingen til de danske Skoler; lad os sige, vi kommer op paa 8 000 Børn; det vil dog kun være en Trediedel af Befolkningen. Og dertil

kommer saa Spørgsmaalet: Hvor meget er holdbart?

Til en Gallupundersøgelses Rigtighed kræves ubetinget een Forudsætning: et vist Kendskab til Tingene. Jeg tror, jeg tør sige, at der i dette Spørgsmaal har været Tale om en ensidig og ganske utilstrækkelig Indførelse i Emnet, fordi man har savnet Vejledning i Problemets vidtrækkende udenrigspolitiske Konsekvenser — og derfor maa det blive misvisende.

Det Organ, som Udvalget udgiver „Det brændende Spørgsmaal“, der kom for kort Tid siden, bragte Resultatet af denne Gallupundersøgelse og indeholdt en Spidsartikel, hvis sidste Linier lyder saadan: „Luk Vinduerne op paa Christiansborg, og lyt til Folkets Ønsker og Vilje.“ Jeg svarer hertil: Man tager ganske fejl, hvis man tror, at den danske Rigsdag ikke er orienteret i dette Spørgsmaal og ikke ved, hvordan Stemningen ligger. Det ved mange af os fra et Utal af Møder. Vi har en ganske klar Opfattelse af, hvordan Stemningen er.

Den Offensiv, der nu er i Gang fra det sydslesvigske Udvalgs Side, støttet af andre Kredse, kommer paa et Tidspunkt, da Vanskelighederne ligger taarnhøjt for os, da Situationen i Sydslesvig rummer saa store Vanskeligheder som nogen Sinde. Den kommer paa et Tidspunkt, da den verdenspolitiske Situation er præget af den stærkeste Spænding, da vi ved, der er Tale om skarpt modstaaende Interesser, da Situationen skifter fra Uge til Uge, undertiden skifter fra Dag til Dag. Problemerne taarner sig op for os. Hvordan bliver Fredstraktaten med Tyskland? Hvornaar kommer den? Kommer der i det hele taget en egentlig Fredstraktat? Det fremgik af den højtærede Udenrigsministers Udtalelser for et Øjeblik siden, at heller ikke han er klar over, om der i det hele taget kommer en saadan egentlig Fredstraktat. Og hvis den kommer, er det jo højest sandsynligt, at der til den Tid vil foreligge en komplet ændret Situation, maaske til den Tid stærkt ændrede Hensigter angaaende Tysklands Fremtid og Skæbne.

Det er alt dette, der trænger sig paa og kræver Eftertanke. Men det gør ogsaa Tanken paa de mulige Konsekvenser af en Samling af hele Slesvig med det tyske Folkeelement i Flertal. Efter mit Skøn tjener det ikke noget klogt og nyttigt Formaal at presse Problemet op i saa tyndt et Luftlag, at man slipper Realiteterne. Det er at puste til en farlig Ild, det er at skabe Forventninger, der mulig ikke kan